

Latweeschu Awises.

Ar augstas Geweschanas = Kummisiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 43. Zettortdeenā tannī 26tā Oktoper 1822.

No Jelgawas.

Muhfu zeenigs General - Gubernatora kungs, Markis Pauluzzi, tannī 13tā Oktoper wakkarā pee mums irr atbrauzis.

* * *

Par Jelgawas un Schlpils aprinkeem schihs nelaiunes par dascheem widdeem notifikuscas:

Tannī nakti us 7tu September, labbibu fulloht, Saltas-muischas Lumme's fainneeka rijs eedeggahs, un jebchu wiss tappe darrihts to ugguni apdsebst, tatschu ta ehka ar ugguni aissgahje.

Tannī 8tā September us Schaggares leelzelli, ne zif tahli no Bukaifchu Katrihnes frohga, isbehdsis refruktis, Tannis wahrdā, zittu behgli, Griz wahrdā, nosittis; tas slepkawa ahtri tappe fanemts un pee teefas nodohts.

Tannī 10tā September wakkarā Ohsolimuscas (Paulsgnade) Jennes-mahju kalps Mikkels gribbedams us tiltu par Gezawas uppi appaksch paschas muischas pahreet, tumfibā no tilta nokritis un noslizjis.

Tannis Staltan mahjās appaksch Sezzenes, Schlpils kirspehlī, flehls, laidars un 3 rudsū stirpes ar ugguni aissgahjuschas. Tas kalps Pehters, kas zittu reihi eeksch Puschneeku mahjahn par fainneeku bijis, to ugguni tihschā prahfā eelaidis, un schi blehdiba taggad preefsch teefas kā peenahkahs tohp ismekleta.

Upres grīhw, eeksch Engures drāndses, tannī 18tā September.

Augusta mehnescha 8tā deenā weens breenigs notifikums isbaidija un apbehdinaja tohs landis muhfu masā zeeminā. Saimneeks Kristi, no Ohdera jeb Egles mahjahn, schē

dsunmis, andsis un tehva pehdās par fainneeku tappis, 38 gaddus wezs, jau 10 gaddus laulibā dīshwojis, padewahs tik lohti dīshrumam, ka retti kahds rihts aissgahje, kur tas ne buhtu pasturbis bijis. Nebehdadams neds par sveiju, neds par mahjasdarbu, tikkai schurp un turp kuhlahs apkahrt. Kas nu notikke? Geskurbis tas rihtā pahrnahf mahjās, eet us flehti kur sawu bissi turreja. Ne ilgi isdsird mahju-landis stipru schahwenni flehti. Pee-frehjuschi to atrohn sehscham un prassa: kas bijis? Tas ne atbild ne wahrdu, tik zellahs stahwu, wehl eet tschetrus sohlus un pakricht us plahni. Nu reds ka assins no pakruhteen tekk, kur wiss schahwens bij eespehris. Woi nu schi nahve tam fihsci jeb netihsci gaddijees, to ne warr drohsci teikt, to ween sunia Deewa, kam ta teesa peederr! — Bet pehz zilweka dohmahn gan warretu noprast, ka ween leels dsehrums tam scho gallu padarrijis. Jebchu tam behrni nevija, tas tomehr dīshwoja ar sawu seewu wessels un labbi pahrtizzis. — Dsehraji tā mehds isrunnatees: „Ko pats pel-nijis, to ir warru isdsert!“ Tā ir schis isrunnajahs stipri dsehris. Bet kas no tahdahn dohmahn un no tahdas dīshwoschanas zellahs, to lai labbi apdohma, kas lassa.

Kur fischōs, tannī 12tā Oktoper.

Mehs taggad no daschadahn sahdsibahn dsirdam: Klehtes tohp islaustas, un drahnas un ehdamas leetas isnentas; sirgi tohp sagti, un ir tabs no Deewa noliftas dīshwibas deeninas no tahdeem wasankeem ne tohp taipitas. Mehs tahdus, kas to darra, saglus un blehschus nosauzam. Bet schinnis deenās pee mums sahdsiba notifikusi, kur es tuhliht wahrdū ne warru atrast to nogihneht, kas schē wainigs.

Kahds schihs draudses faimneeks nomirre; tas kreks, kas mirrejam beidsama stundinā muggurā bijis, un kas weeglakas nowilfschana dehl pahrgreests tappis, tas libds ar gultas palagu masgafchanas labbad uhdenn eemehrfts bija. Zitti wesseli kreks jau ismasgati, tai paschā weetā us schohgu karrajahs. No wissel scheem taggad tikkai ta mirruscha faimneka kreks isnemts un nosagts atraddahs. Mahjas laudis brihnijahs un nosauz to nesinnamu nehmeju burvi! Es winnu tà ne warru nosaukt; jo ne buht ne warredams ar to wahrdū burvi eepasihtees, mehs arri schè weenā prahtha ne warram satikt. Juhs fakkat: burvis esfohsts gudrs zilweks, kam leelaka gudriba un simmaschana ne kà zitteem, un kas few par labbu un zitteem par laumu, no neeka-leetas dauds fo warr isdarriht. Es turprettim tizzu un atsaku; burvis irr mulkis, kam masaka gudriba un simmaschana, ne kà zitteem, prohti prahtha laudim, un kas radehl no neeka=leetas ir tikkai neeku warr isdarriht. Jo kamehr pa=faule stahw, tamehr wehl ne kur naw dsirdehts, ka zilweks pee pilna prahtha buhdams, no zitta apburts tappis. Tikkai bailigeem mulkeem schis liktens wirsu dohdahs. Wehl ne kur naw redsehts, ka kahds tà fakkoh burvis baggats jeb pahrtizzis tappis; wissi schihs slakkas laudis apkahrt freedami pastalas noplehsch un drehbes nowalka, bes ka puhkis jaunas pastalas jeb jaunas drehbes teem apgahdatu. — Wissos raksts, kur no tà fakkoh burvissem tohp stahstiks, schee kà mulki ar faru leeku gudribu launā palifiksch. Jan Warauis burwus Närongs par neeku padarrija, un preefesch Mohsum tee ne warreja pastahweht. Ir tee Alpustuli tahdus wiltigus leelmannus eeksch paschu tumfibas sawalbsinaja un apstulboja; un ne kur naw dsirdehts nedī redsehts, ka winnu no mulkeem isslaweteem spehkeem kahds derrigs spehks, kas auglus atness, buhtu atspihdejis. Muhsu laikos tee meisteri jau fenn deenahm ismirruschi; ir winnu atlifikschí selli jau straipedami tikkai retti kur apkahrt wasajahs; ta leelaka datta schahdu tà fakkoh burwoju irr scho settu ammata-puischi, kam gan tà fakkoh garri naschi, bet kas tatschu

pavari naw fauzami, kas kà puhpedis beidscht puischi isputtina! Kur nu pee schahdeem gudriba jeb simmaschana rahdahs? Ir lehta manta tahdeem — pretti burt! Jo tà kà zaur behdigahm un bailigahm assarahn, fo par winnu neekeem rauda, tahdi ammata puischi fahk zeltees un leelumā eet; tà winni zaur finekleem tà fakkoh seklumā paleek un isnihkst. Ulr taisneem finekleem, tizzat man, wissahdus wellus warr isdsiht. Bet sunams, taisni fineetees, proht tikkai ssaundra taisna firbs.

Tatschu gribbedams labprahf simnah, kas un kahds tas bijis, kam, kà laudis melsch, firbs pehz mirrona fakkleem eekahrojahs, tad to nesinnamu nehmeju schè ussauzu, lai tas teizahs pee manniu, un es sohlohs no mannas pusses winnam itt jaunu nesagraisitu kreks doht.

Pauffler.

No Durbes.

Isgahjuschā mehnesi, Rotā deenā, muhsu masā pilfatinā leela nelaimē gaddijahs. Zaur weena fuhrmann neapföhpschani Lihguttes frohgā paschā nakti, schi fuhrmann ratti fahke degt, un par nelaimi wiss frohgs ihfā brihdi ugguni stahweja. Tee ratti tappe no steddelehm israuti, un wehl zettā degge, bet tas frohgs waifs dseschams ne bij un pagallam aissahje. Nabbags frohdseneeks tik faru un farweju dsihwibiu isglahbe, un no farahm mantahm tik masu dattu israut warreja. Pee 400 puhreem lobbibas un limnu=sehfas, dauds zittas prezze no ehringeem, fahls ic., un pulks mantu winnam fadegge, un pahrtizzis wihrs us aktru rohku nabbags palifke. Ne, to darra neapföhpschana ar ugguni. Af, fargaitees, lautini! no neprahrigas dsihwoschanas ar fwezehm un falleem. Leela lainne un Deewa schehlastiba bija, ka ne wiss Durbes pilfatinsh libds nodegge, jo schis frohgs bij paschā zittu ehku widdū. Mehs wehl ikdeenas Deewu slavejam, kas muhs ar farweem spahrneem apfedsis irr.

Gans un mescha fargs, stahst.

Anfis gannija tehwa lohpus. Bes lihga-winas buhdams laiks tam garsch tohp. No

turva mescha patlabban meddineeks isleen. Ak brahlift! tas kleeds, jau lihds ar fauli es schè wezzam mescha = ahsham pakkal skreenu. Ko esmu no puhlejees! dinreis welti schahwu, bes atpuhschanas esmu tezzejis. Ansis tulihit winnam prettim: Patlabban stirna par zellu meschà eesfrejje; bet ja tu peekus, tad dussi schè, es tawà weetà eeschu un es tew galwoju par stirnu. Pareisi, mescha fargs atbildeja, schè bissi, schè funs, noschauj stirnu. Ansis nehme bissi us mugguru un pafauz Sultanu. Meddineeka funs gan ne gribbeja sawu fungu atstaht, bet pehdigi tatschu lihds skreen. Suns kruhmòs mekle, schury un turp nosgreen, jau manna stirnu un stahw klussi. Ansis pa-ahtrs schauj tudalin un faschauj Sultanu, bet stirna aissbehg. Tik ko funs kault eesahk, Ansis bailigs atkal us sawu plawu dohdahs. Schè tas atrohn mescha fargu zeetà meegà gilledamu un sawas gohwis nosagtas. Pee tehwa nokluis isstahsta raudadams sawu nelaimi. Tehros stibbu panehmis iskuhle sawu pahrgudru dehlu sazzidams:

„Ikweens lai nokohpj sawu ammatu,
„Kas wissur bahschahs nopenl kuhlen.“

S. S. S.

No aitu wilnas.

Wilna no flummahm jeb no nosprahgu-
schahm aitahm irr dauds sliktaka né kà no
wesselahm un dsihwahm, un ne peenem tik
labbi pehrwi. Ulri wilna no kautahm ai-
tahm newaid tik labba kà no dsihwahm ai-
tahm nozirpta, tahdai wilnai tauki truhfst
un tadehl wiina sliktaka.

* * *

Sprantschu semmè irr tappis rauschits,
woi wilna ja ilgi us aitahm paleek ne tohp
labbaka, bet naw teesa. Weenà muischà,
fur Kehnina aitas turra, par 5eem gaddeem
aitas ne mas ne zirepe, pehz trim gaddeem
wilna patte no fewis iskritte.

Masgata wilna tik ilgi ne turrahs kà ne-
masgata, tee wilnas tauki kohdus un kuf-

kainus aissdenn, ka ne fa=ehd; het ja dauds
masga, tad schohs waijadigus taukus is-
skallo un isbersch.

* * *

Kad aitas irr nozirptas tad buhs no auf-
stuma un wissuwairak no flapjuma aissfar-
gaht. Waffara jadsenn pirmàs deenàs pehz
zirpschanas us labbakü gannibu un seemà
ja dohd labbaks ehdams. Sahls aitahm
warren wesseligs; Wahzemme dohd I mahr-
zinu fahls ik us aitu par gaddu. Waffara
aitas mas ko dserr, bet seemà jaleij ikdeenàs
skaidrs uhdens fillè.

Teesas fluddinachanas.

No Bauskas Pilsmuischas pagasta-teefas
wissi tee, kam kahdas taifnas prassishanas
pee teem Jerraufstes fainneefem Wahzel
Jehkob un Bundur Jehkob, kam sawas mah-
jas us augstakas pawehleschanas pehz sliktas
kohipschanas waijadseja nodoht, ar scho teefas
fluddinaschamu un nosaukschanu tohp aizingati,
lai wisswehlaki lihds tai zotai November meh-
nescha deenai schi gadda pee schihs pagasta-
teefas teizahs.

Bauskas Pilsmuischas pagasta-teefas, tamm
14tä Oktober 1822. (2)

Jehkob Tuppin, pagasta-teefas wezzakais,
Fr. Lez, pagasta-teefas skrihveris.

* * *

No Bauskas Pilsmuischas pagasta-teefas
wissi tee, kam kahdas taifnas prassishanas
pee ta Bauskas Pilskunga pagasta fainneeka
Rugum Strautneek Andrei, kas sawas mah-
jas atdohd, wairs newarredams par fainneeku
buht, kà arridsan no to paschu pagastu pee ta us
augstakas pawehleschanas pehz sliktas dsihwo-
schanas isliktu fainneeka Rugum Uhrin Andrei
irr, lai pee schihs pagasta-teefas lihds
tai 7tai Dezember mehnescha deenai schi gadda
teizahs.

Bauskas Pilsmuischas pagasta-teefas, tamm
14tä Oktober 1822. (2)

Jehkob Tuppin, pagasta-teefas wezzakais.
Fr. Lez, pagasta-teefas skrihveris..

No Leelas = Gezawas pagasta = teefas wissi
tee, kam kahvas taifnas praffischanas pee Leelas =
Gezawas faimneeka Mellup Ahdam, kas
sawas mahjas atdohd, wairs newarredams
par faimneeku tannis mahjas buht, ar scho
teefas fluddinaschanu un nosaukchanu tohp
aizinati, lai wisswehlaki lihds 15tu Dezember
mehnescha deenu, pee schihs pagasta = teefas
teizahs. Leelä = Gezawä pagasta = teefä, tannî
12ta deenâ Oktober mehnesî 1822. (1)

Krischan Weiss, pagasta = wezzakais.

T. Faber, pagasta = teefas skrihweris.

* * * * *

sinnamu darra. Dundanges pagasta-teesa, tannî
30ta September deenâ 1822tra gadda. (2)

No. 47. Pagasta = wezzakais, Krehke Ernst,
Pagasta skrihweris Klaus.

Zittas fluddinachanas.

Ja kas gribbetu itt skaidrä meeschu fehklâ
eeteekt, 106 mahrzinus eeksch swarru, tas lai
nahk pee mammim. Kas pulku nems, tam es
gribbu aishuhiht par I fudraba Rubbuli. (2)

Dullo, Kabilles Basnizas = fungis.

* * * * *

Tannî nafti no 26ta us 27tu September
Swahrdes dseadatajam Wittomsky 2 sirgi no
gannibahn issagti tappusch. Weens bija
dumsch, 6 gaddu wezs; ohtrs gaifchi behrs,
zettortâ gaddâ. Kas no scheem sirgeem Kur-
fischu mahzitajam taifnu sinnu warr doht, tas
peenahkamu pateizibas makfu dabbuhs. (2)

Pehz islihdsinachanas daschadu magasih-
nes parradu, taxs weens pulks gohwju lohpu
un zittas geldigas leetas, tannî 31ma Oktober
deenâ schi gadda eeksch uhtruppa pahrdohti, bet
tudal jamaksa; ko scha teesa teem pirzejeem

* * * * *

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Rihgê tannî 21ma Oktober 1822.

	Sudraba naudâ.	Rb. Kp.		Sudraba naudâ.	Rb. Kp.
3 Rubbuli 72½ Kap. Papihru naudas gelbeja	I —	I —	I Pohds kannepu	tappe maksahs ar	I —
5 — Papihru naudas	I 34		I linnu labbakas surtes	— —	2 50
1 jauns Dahlberis	I 36		I — — — —	miltakas surtes	2 10
1 Puhrs rudsu	I 15		I — tabaka	— — — —	I —
I — kweeschu	I 70		I — dselses	— — — —	— 90
I — meeschu	I 70		I — sweeta	— — — —	2 10
I — meeschu = putraimu	I 30		I muzza silku, preeschu muzzâ	— — — —	6 10
I — ausu	I 60		I — — — — —	wihlschhu muzzâ	6 35
I — kweeschu = miltu	I 20		I — — — — —	farkanas fahls	6 15
I — bideletu rudsu = miltu	I 60		I — — — — —	rupjas leddainas fahls	5 25
I — rupju rudsu = miltu	I 20		I — — — — —	rupjas valtas fahls	4 50
I — firnu	I 50		I — — — — —	fmalkas fahls	4 25
I — linnu = fehklas	I 50		50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbulis un		
I — kannepu = fehklas	I 30		Warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
I — kimmenu	I —		maksâ.		

Den Druck genehmiget, von der Einführungskommission dazu beauftragt, der

Staatsrat Recke.